

Františkovo slovo

č.144

Pán chce vstát z mrtvých v těch, kdo pohřbili naději

Pán vpravdě vstal z mrtvých, jak předpověděl!

Ježíš žije mezi námi – to je podivuhodné tajemství spásy

Zmrtvýchvstalý Kristus, naše naděje

Kardinál Sarah: Kdo se zříká své kultury a náboženství, je odsouzen k zániku

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Pán chce vstát z mrtvých v těch, kdo pohřbili naději

„Po sobotě, na úsvitu prvního dne v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie podívat se na hrob“ (Mt 28,1). Můžeme si představit, jak šly... typickým krokem těch, kdo krácejí na hřbitov, v bezradné skleslosti, ochablým krokem těch, kteří nejsou přesvědčeni o tom, že všechno takto končí... Můžeme si představit jejich pobledlé tváře, po nichž stékají slzy... a otázku: copak může Láaska zemřít?

Na rozdíl od učedníků, ony jsou tam – stejně jako vyprovázely Mistra při Jeho posledním výdechu na kříži a potom Jej spolu s Josefem z Arimatie pohřbily – obě tyto ženy nedokázaly utéci, odolaly, čelily životu takovému, jaký je, a snesly hořkou chuť nespravedlnosti. A jsou také tady, před hrobem, mezi bolestí a neschopností podlehnout a připustit, že by tímto způsobem mělo vždycky všechno skončit.

Zapojíme-li svoji představivost, objevíme v tvářích těchto žen tváře mnohých matek a babiček, dětí i mladých lidí, na něž doléhá tíže mnohé nelidské nespravedlnosti. Spatříme v jejich tvářích odraz všech těch, kteří v ulicích města pocítují bolest bídy, bolest vykořisťování a obchodování s lidmi. Spatřujeme v nich také tváře těch, kteří zakoušejí pohrdání, protože jsou imigranti, sirotci bez vlasti, domova a rodiny; tváře těch, v jejichž pohledu se zračí osamělost a opuštěnost, protože mají příliš svaštělé ruce. Odrážejí se v nich tváře žen a matek, které pláčí, protože vidí, že život jejich dětí je pohřben pod tíhou korupce, která odnímá práva a láme mnohé aspirace, pod každodenním egoismem, který křížuje a pohřbívá naději mnohých, pod ochromující a neplodnou byrokracií nedovolující, aby se věci změnily. **Jsou to tváře všech těch, kteří ve své bolesti krácejí ulicemi města a vidí ukřižovanou důstojnost.**

Ve tváři těchto žen jsou tváře mnohých, najdeme možná tvoji i moji tvář. Jako ony můžeme pocítit pobídku jít a nevzdávat se před faktem, že se věci musejí takto končit. **Vskutku v sobě nosíme příslib a jistotu Boží věrnosti. A také naše tváře vypovídají o zraněních, o mnoha nevěrnostech – našich i těch druhých – mluví o pokusech a prohraných zápasech. Naše srdce ví, že věci mohou být jiné. Můžeme si však nepozorovaně zvyknout na soužití s hrobem, na soužití s frustrací.** Ba více, můžeme dojít k přesvědčení, že takový je zákon života, a znečitlivovat se úniky, které jenom zhašejí naději, kterou do našich rukou vložil Bůh. Takové jsou často naše kroky, naše chůze se podobá chůzi těchto žen, chůzi vyjadřující něco mezi touhou po Bohu a smutnou rezignací. Neumírá jenom Mistr, spolu s Ním umírá naše naděje.

„V tom nastalo velké zemětřesení“ (Mt 28,2). Znenadání pocítily ony ženy otřes, něco a někdo otřásl půdou pod jejich nohama. Někdo jim znovu vyšel naproti, aby jim řekl: „*Nebojte se*“, ale tentokrát dodal: „*Byl vzkříšen, jak řekl!*“. **„Na kříži zdrcený, zdeptaný a zničený život se probral a znovu začíná pulsovat“** (Romano Guardini, *Der Herr*, Würzburg 1951, str. 479). Puls Zmrtvýchvstalého se nabízí jako dar, jako dárek, jako horizont. Puls Vzkříšeného je tím, co nám bylo darováno a žádá od nás, abychom jej rozdávali jako proměňující sílu, jako kvas nového lidství. **Vzkříšením Kristus nejenom odvalil kámen od hrobu, ale chce také odstranit všechny bariéry, které nás uzamykají do našich neplodných pesimismů, do našich vykalkulovaných myšlenkových světů, které nás vzdalují životu, do našich obsedantních snah po bezpečnosti a neúměrných ambic schopných zahrávat si s důstojností druhých.**

Když Nejvyšší Velekněz a náboženští představitelé za spoluviny Římanů uvěřili, že mohou vykalkulovat všechno, když uvěřili, že padlo poslední slovo a že oni jsou těmi, kdo jej vyslovili, znenadání vstoupil Bůh, aby převrátil všechna kritéria, a nabídnul novou možnost. Bůh nám znovu vychází vstříc, aby ustanovil a upevnil novou dobu, čas milosrdenství. Toto je příslib daný navždy, takto Bůh překvapil svůj věřící lid: raduj se, protože tvůj život má v sobě zárodek zmrtvýchvstání, nabídku života očekávajícího probuzení.

A to je to, co nás tato noc vybízí hlásat: Tep Zmrtvýchvstalého, Kristus žije! To je to, co změnilo krok Marie Magdalské a druhé Marie a způsobilo, že rychle odešly od hrobu a běžely o tom podat

zprávu (srov. Mt 28,8); to je to, co je nutí vrátit se svojí cestou na začátek, vracejí se do města setkat se s ostatními.

Jako jsme s nimi přišli ke hrobu, tak vás také vybízím, abyste se s nimi vrátili do města, vrátili se toutéž cestou na začátek. Jděme s nimi hlásat tuto zvěst, jděme... Kamkoli, kde se zdá, že hrob má poslední slovo a kde se zdá, že smrt je jediné řešení. **Jděme zvěstovat, sdílet a vyjevovat pravdu, že Pán je Živý. Je živý a chce vstát z mrtvých ve tvářích těch, kteří pohřbili naději, pohřbili sny, pohřbili důstojnost. A pokud nejsme s to nechat Ducha, aby nás vedl touto cestou, pak nejsme křesťané.**

Jděme a nechme se překvapit tímto odlišným úsvitem, nechme se překvapit novostí, kterou může dát jedině Kristus. Dovolme Mu, aby Jeho jemnocit a láska vedly naše kroky, nechme tlukot Jeho srdce, aby proměnil náš utlumený tep.

Urbi et Orbi

16.4.2017

Pán vpravdě vstal z mrtvých, jak předpověděl!

Drazí bratři a sestry, požehnané Velikonoce!

Dnes, na celém světě církev, naplněná úžasem prvních učedníků, znovu hlásá: „Ježíš vstal z mrtvých!“ – **„Vpravdě, vstal z mrtvých, jak předpověděl!“**.

Starozákonní Pascha, památka vysvobození židovského lidu z otroctví, dosahuje svého naplnění: svým zmrtvýchvstáním nás Ježíš Kristus vysvobodil z otroctví hříchu a smrti, otevřel nám přístup do života věčného.

My všichni, jestliže se necháme ovládnout hříchem, scházíme z dobré cesty a bloudíme jako ztracené ovce. Avšak sám Bůh, náš Pastýř, přišel, aby nás našel, a snížil se až k pokoření kříže, aby nás zachránil. A dnes může zvolat: „Dobrý Pastýř, který dal svůj život za své ovce a byl ochoten umřít za své stádce, vstal z mrtvých. Aleluja“ (*Rímský misál*, 4. neděle velikonoční, antifona po přijímání).

Zmrtvýchvstalý Pastýř napříč dobami neúnavně hledá nás, svoje bratry ztracené v pouštích tohoto světa. Znameními svého Umučení – ranami svojí milosrdné lásky – nás táhne na cestu, cestu života. Také dnes si klade na svá ramena mnoho našich bratří a sester deptaných zlem v jeho nejrůznějších formách.

Zmrtvýchvstalý Pastýř jde hledat toho, kdo zabloudil v labyrintech osamění a marginalizace; jde jim v ústřety skrze bratry a sestry, kteří se k těmto lidem dovedou s úctou a jemnocitem přiblížit a dát jim uslyšet Jeho nezapomenutelný hlas, který volá k přátelství s Bohem.

Ujímá se těch, kdo se stali obětí starého i nového otroctví: nelidské práce, nezákonného obchodování a těžkých závislostí. Ujímá se dětí a adolescentů, kterým je odnímána bezstarostnost a jsou vykořisťováni, a těch, jejichž srdce je trýzněno násilím snášeným mezi stěnami vlastního domova.

Zmrtvýchvstalý Pastýř provází na cestě ty, kdo jsou nuceni opouštět svoji vlast kvůli ozbrojeným konfliktům, teroristickým útokům, hladu a despotickým režimům. On seznamuje tyto donucené migranty všude pod nebem s bratry, kteří se s nimi na společné cestě dělí o chléb a naději.

Ve složitých a někdy dramatických událostech národů ať Zmrtvýchvstalý Pán řídí kroky těch, kdo hledají spravedlnost a pokoj, a daruje státním představitelům odvahu vyhybat se rozšiřování konfliktů a zamezovat obchodování se zbraněmi.

V těchto časech ať podpoří zejména úsilí těch, kdo se aktivně přičinují o to, aby se dostalo úlevy a útěchy civilnímu obyvatelstvu, milované a trýzněné Sýrie, která je obětí války, jež nepřestává rozsévat hrůzu a smrt - jako včera v hanebném útoku na běžence, kdy bylo mnoho lidí zabito a

zraněno. Ať daruje pokoj celému Blízkému východu, počínaje Svatou zemí, jakož i Iráku a Jemenu.

Ať nechybí blízkost Dobrého Pastýře národům Jižního Súdánu, Súdánu, Somálska a Demokratické republiky Kongo, jež trpí dlouho trvajícími konflikty, které zhoršuje tíživý hlad postihující některé africké regiony.

Zmrtvýchvstalý Ježíš ať je oporou těch, kdo se zejména v Latinské Americe, snaží zaručit obecné dobro společnosti, občas poznamenané politickým a sociálním napětím, které někdy ústí do násilí. Kéž jsou stavěny mosty dialogu za vytrvalého boje proti korupci a při hledání platných mírumilovných řešení kontroverzí, za pokrok a upevnění demokratických institucí při plném respektování právního státu.

Dobrý Pastýř ať pomáhá ukrajinské zemi, dosud zkoušené krvavým konfliktem, aby znovu nalezla svornost, a provází iniciativy směřující k ulehčení dramatu těch, kdo trpí jejich důsledky.

Zmrtvýchvstalý Pán ať nepřestává naplňovat evropský kontinent svým požehnáním, daruje naději těm, kdo procházejí krizemi a těžkostmi, zvláště v důsledku nezaměstnanosti zejména mladých lidí.

Drazí bratři a sestry, letos slavíme Velikonoce společně s křesťany všech vyznání. Ve všech částech země tak jediným hlasem zní ta nejkrásnější zvěst: „Pán vpravdě vstal z mrtvých, jak předpověděl!“ On, který přemohl temnotu hříchu a smrti, ať obdaří naše dny pokojem.

Angelus

17.4.2017

Ježíš žije mezi námi – to je podivuhodné tajemství spásy

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Liturgie tohoto pondělí, zvaného „andělovo“, rozeznává zvěst Zmrtvýchvstání, která byla oznámena včera: „Kristus vstal z mrtvých, aleluja!“ V dnešním evangeliu můžeme zachytit ozvěnu slov, jimiž se anděl obrátil k ženám, které přišly ke hrobu: „Rychle jděte a povězte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých“ (Mt 28,7). Slyšme tuto výzvu jako by byla adresovaná také nám a „rychle jděme“ oznámit mužům a ženám své doby toto poselství radosti a naděje. Naděje jisté, neboť od chvíle, kdy na úsvitu třetího dne ukřižovaný Ježíš vstal z mrtvých, nemá už poslední slovo smrt, nýbrž život! A to je naše jistota. Posledním slovem není hrob, není smrt, ale život! Proto často opakujeme: „Kristus vstal z mrtvých“. V Něm byl totiž hrob poražen a zrozen život.

Mocí této události, která je novostí dějin a kosmu ve vlastním a pravém smyslu, jsme povoláni být muži a ženami podle Ducha a potvrzovat hodnotu života. Život je. To už je počátek vzkříšení!

Budeme muži a ženami vzkříšení, muži a ženami života, pokud mezi událostmi, v nichž se zmítá tento svět – a jich dnes mnoho – a uprostřed mondénnosti, která vzdaluje od Boha, budeme umět prokazovat skutky solidarity a přívětivosti, žít všeobecnou touhu po míru a po lepším životním prostředí. Jde o obyčejná a lidská gesta, která však – jsou-li podporována a ožívována vírou ve Zmrtvýchvstalého Pána – dostávají mnohem větší účinnost než naše schopnosti. Je tomu tak proto, že Kristus je živý a působí v dějinách skrze Ducha Svatého, vysvobozuje nás z našich ubohostí, dosahuje ke každému lidskému srdci a vrací naději komukoli, kdo je utiskován a strádá.

Panna Maria, mlčenlivá svědkyně smrti a vzkříšení svého syna Ježíše, ať nám pomáhá být průzračným znamením vzkříšeného Krista uprostřed událostí tohoto světa, aby se ti, kdo se ocitli v souženích a těžkostech, nestali obětí pesimismu, poraženectví a malomyslnosti, ale našli v nás bratry a sestry, kteří jim nabídnou oporu a útěchu. Kéž nám naše Matka pomáhá mocně věřit v Ježíšovo vzkříšení: Ježíš vstal z mrtvých, žije tady mezi námi, a toto je podivuhodné tajemství spásy schopné proměňovat srdce a život. Ať se přimlouvá zejména za pronásledované a utiskované křesťanské komunity, které jsou dnes v mnoha částech světa povolány k nejobtížnějšímu a odvážnému svědectví.

Ve světle a radosti Paschy se k Ní teď obraťme modlitbou, která na padesát dní, až do Letnic, vystřídá modlitbu *Angelus*.

Zmrtvýchvstalý Kristus, naše naděje

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Setkáváme se dnes ve světle Paschy, kterou jsme slavili a slavíme liturgií. Proto bych dnes rád v rámci našeho cyklu o křesťanské naději mluvil o Zmrtvýchvstalém Kristu, naší naději, jak ji podává svatý Pavel v prvním listu Korintňanům (srov. kap. 15).

Apoštol pojednává o problematice, která byla v Korintské obci zajisté středem diskusí.

Zmrtvýchvstání je poslední téma, kterému se v tomto listu věnuje, ale z hlediska pořadí důležitosti pravděpodobně první. Všechno totiž stojí na tomto předpokladu.

Pavel oslovuje své křesťany, vycházejí z nepopiratelné danosti, která není výsledkem reflexe někoho moudrého, nýbrž faktem, jednoduchým faktem, který zasáhl do života několika lidí.

Odtud se rodí křesťanství, které není ideologií, ani filosofickým systémem, nýbrž cestou víry začínající od události dosvědčené prvními Ježíšovými učedníky. Pavel to shrnuje takto: Ježíš zemřel za naše hříchy, byl pohřben, třetího dne vstal z mrtvých a ukázal se Petrovi a potom Dvanácti (srov. 1 Kor 15, 3-5). Toto je fakt: zemřel, byl pohřben, vstal z mrtvých a ukázal se, to znamená, že Ježíš je živý! To je jádro křesťanského poselství.

Hlásáním této zvěsti, která je ústředním jádrem víry, zdůrazňuje Pavel zejména poslední element velikonočního tajemství, to znamená fakt, že Ježíš vstal z mrtvých. Kdyby se totiž všechno skončilo smrtí, měli bychom v Ném příklad vrcholné odevzdanosti, ale nemohlo by to v nás roznítit víru. Víra se totiž rodí ze zmrtvýchvstání. Přijmout, že Kristus zemřel, byl usmrčen ukřižováním – to není úkon víry, ale historická skutečnost. Avšak věřit, že vstal z mrtvých, ano. Naše víra zrodila onoho Velikonočního rána. Pavel vypočítává seznam lidí, kterým se ukázal Ježíš (srov. 5-7). Máme tady malou syntézu všech velikonočních událostí a lidí, kteří měli kontakt se Zmrtvýchvstalým. Na čele seznamu je Kéfa, tedy Petr a skupina Dvanácti, pak pět set bratří, z nichž mnozí mohli v té době ještě podat svědectví, potom je citován Jakub. Posledním na seznamu – jako nejméně hodný – je on sám, Pavel, který se nazývá „nedochůdčetem“ (srov. v.8).

Pavel používá tohoto výrazu z důvodů svého pohnutého životního osudu. Nebyl ministrantem, nýbrž pronásledovatelem církve, který se pyšnil svým přesvědčením, považoval se za hotového muže s velmi jasnou ideou o tom, co je to život a jeho povinnosti. V tomto perfektním rámci – protože u Pavla, který všechno znal, bylo všechno dokonalé – dojde jednoho dne k něčemu absolutně nenadálému: k setkání se Zmrtvýchvstalým Ježíšem cestou do Damašku. **Tam nešlo pouze o muže, který spadl na zem, nýbrž také o člověka, který byl uchvácen událostí, jež měla převrátit smysl jeho života. Pronásledovatel se stal apoštolem. Proč? Protože – jak říká – viděl živého Ježíše! Viděl jsem zmrtvýchvstalého Ježíše Krista! Takový je základ Pavlovy víry, jakož i víry apoštolů, víry církve i naší víry.**

Je krásné přemýšlet o tom, že křesťanství je v podstatě toto! **Nejde ani tak o to, že my hledáme Boha – a popravdě řečeno dosti váhavě – nýbrž o to, že Bůh hledá nás. Ježíš nás vzal, uchvátil a získal, aby nás již nepustil. Křesťanství je milost, překvapení, a proto předpokládá srdce schopné úžasu. Srdce, jež je uzamčené a racionalistické, není schopné žasnout a není s to porozumět tomu, co je to křesťanství. Křesťanství je totiž milost, a tu lze vnímat, ba potkat jedině v úžasu setkání.**

I když jsme tedy hříšníci – všichni jimi jsme – a třebaže naše dobrá předsevzetí zůstala na papíře anebo pohledem na svůj život zjistíme, že jsme nakupili spoustu nezdarů... Zrána o Velikonocích můžeme jednat stejně jako ti, o kterých mluví evangelium: jít ke Kristovu hrobu, dívat se na veliký odvalený kámen a **přemýšlet o tom, že Bůh pro mne a pro nás všechny vytváří nečekanou budoucnost. Jít ke svému hrobu, který v sobě každý trošku máme, jít a vidět, že Bůh je schopen vstát z mrtvých odtamtud.** Tam kde se všichni domnívali, že naleznou jenom zármutek, porážku a temnoty, se nachází štěstí, radost a život. Bůh působí, že ty nejkrásnější květy vyrůstají mezi kameny ve vyprahlé půdě.

Být křesťany znamená nezačínat od smrti, ale od lásky, kterou má Bůh k nám a která porazila našeho krutého nepřítele. Bůh je větší než nicota a jediná rozžatá svíce stačí k zahnání té nejtemnější noci. Pavel s odkazem proroka volá: „Smrti, kdepak je tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?“ (v.55). Opatrujme v sobě toto zvolání během velikonočních dnů. A budeme-li dotázáni na důvod úsměvu, který nabízíme, a trpělivosti, kterou sdílíme, pak můžeme odpovědět, že Ježíš je stále tady a nadále žije mezi námi. Tady na náměstí je s námi, živý a vzkříšený.

21.4.2017

Kardinál Sarah: Kdo se zřiká své kultury a náboženství, je odsouzen k zániku

Vatikán. „Církev by se velice mýlila, pokud by měla za to, že jejím hlavním posláním je nabízet řešení všech politických problémů, týkajících se spravedlnosti, pokoje, chudoby, přijímání uprchlíků apod. a opomíjela by přitom evangelizaci,“ podotýká kardinál Robert Sarah v rozhovoru pro anglickou verzi webových stránek charitativní papežské nadace **Církev v nouzi** a dodává: „Církev, stejně jako Kristus se nevyhýbá lidským problémům. Vždycky ostatně pomáhala na poli školství, zdravotnictví a charity. Rád bych však v této souvislosti - pokračoval prefekt vatikánské Kongregace pro bohoslužbu a svátosti - citoval slova jednoho Itala, který přestoupil na islám, a takových jako on je v Itálii více než sto tisíc. Jmenuje se Yahya Pallavicini, dnes je imámem, předsedou Islámské náboženské obce a profesorem na Katolické univerzitě v Miláně. Ten říká, že **»Pokud církev se svojí nynější obsesí pro spravedlnost, sociální práva a boj proti chudobě zapomene na svoji kontemplativní duši, utrpí porážku a mnozí věřící ji opustí, protože už nebudou umět rozpoznat, co je vlastně jejím posláním«.**“

Novinář (Jürgen Liminski) se guinejského kardinála mimo jiné tázal, zda je islám ohrožením pro církev v Africe. „Po mnoho staletí v subsaharské Africe islám harmonicky koexistoval s křesťanstvím – konstatuje kardinál Sarah. Bere-li však na sebe formu politické organizace, chce se vnucovat celému světu a je ohrožením pro celý svět, nejenom pro Afriku. Je však ohrožením především pro evropskou společnost, která nezřídka postrádá svou pravou totožnost či náboženství. Ti kdo se zřikají hodnot vlastní tradice, kultury a náboženství, jsou odsouzeni k zániku, protože tak přicházejí o motivaci, sílu, ba veškerou vůli potřebnou k obraně svojí totožnosti,“ říká prefekt zmíněné vatikánské Kongregace.

Potom vypočítává, čím trpí církev na jeho rodném kontinentu, tedy „nemocemi, válkami, hladem, nedostatkem náležitých školských a zdravotnických služeb“, dále zmiňuje „toxická pokušení na Západě vzniklých ideologií jako např. komunismus a genderová ideologie“ a dodává: „Afrika je skládkou antikoncepčních prostředků a zbraní, a zároveň je organizovaně rozkrádáno její surovinové bohatství. Za tím účelem jsou tam rozněcovány války a podporován politický chaos. Světové ekonomické mocnosti by měly zastavit sdílení chudých,“ posteskl si kardinál Sarah a vzápětí dodal: „Afrika však nepotřebuje pouze chléb, ačkoli se všechny charitativní organizace, včetně katolických soustředí výlučně na materiální chudobu.“ Guinejský kardinál cituje Ježíšova slova z pokušení na poušti **»Nejen z chleba žije člověk«** (Mt 4,4) a vybízí pak papežskou nadaci *Kirche in Not*, aby pokračovala rovněž v podpoře náboženského posláním, tedy při formaci kněží a katechistů, stavbě kostelů, seminářů a exercičních domů.

„Církev potřebuje jednotnou nauku víry a mravů – říká kardinál Sarah – aby nesklouzla do rozkladu a schizmatu. **Dnes existuje vážné riziko fragmentace církve, rozbití mystického Těla Kristova akcentováním národní identity církví a tím jejich schopnosti rozhodovat o sobě zejména v ústředních otázkách nauky víry a mravů. Potřebujeme papežský primát a jeho posláním utvrzovat bratry ve víře.** Afrika ostatně vždycky považovala církev za rodinu, Boží rodinu,“ říká guinejský kardinál Robert Sarah.